

Riktlinje

Gullspångs kommun

Riktlinje för god ekonomisk hushållning (Lokala föreskrifter resultatutjämningsreserv, RUR)

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Datum och paragraf: 2019-11-25 § 171

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Gäller från: 2019-11-25

Diarienummer: KS 2019-00446

**GULLSPÅNGS
KOMMUN**

Innehåll

Riktlinje för god ekonomisk hushållning _____	3
Bakgrund _____	3
God ekonomisk hushållning _____	3
Gullspångs ekonomiska resultat över tid _____	3
Självfinansieringsnivå för nya investeringar _____	4
Resultatutjämningsreserv _____	4
Ingående balans resultatutjämningsreserv 2013 _____	5
Möjlig avsättning till RUR _____	6
Disposition av RUR _____	6
Löpande uppföljning och delårsrapport _____	7

Riktlinje för god ekonomisk hushållning

(Lokala föreskrifter resultatutjämningsreserv, RUR)

Bakgrund

I kommunallagen och i lagen om kommunal redovisning finns ett regelverk för hur kommuner och landsting ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där beskrivs bland annat att kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning med mål och riktlinjer för sin ekonomi och verksamhet. Reglerna för det så kallade balanskravet anger hur ekonomiska underskott ska beräknas och regleras.

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och landsting som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om. Det finns alltså ett lokalt tolkningsutrymme för hur hanteringen ska utformas.

God ekonomisk hushållning

”Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.” Så uttrycks denna grundläggande princip i 8 kap 1 § kommunallagen. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas av kommunen.

Gullspångs ekonomiska resultat över tid

För att säkerställa kommunens egna kapital och finansiella kostnader över tid skall kommunens finansiella mål uppfyllas. (Kf§ 117/2013 Finansiella mål 2014).

Det kommunen däremot inte ska göra, enligt generationssynsättet, är att skjuta över skulden på kommande generationer. Det innebär att låneskulden ska amorteras, rimligt är en amorteringstid på 20 år.

Sammanfattning av krav för att nå god ekonomisk hushållning:

- Resultatmålet ska uppnå 0,9% av skatteintäkter och statsbidrag för budgetåret 2014.
- Investeringar, skattefinansieras. Om totala investeringsbehovet ett enskilt år överstiger 6 miljoner kronor kan lånefinansiering bli aktuellt
- Målet är att låneskulden i Gullspångs kommun ska minska. Strategin för att minska låneskulden är att årligen amortera minst 5,4 miljoner kronor

- Soliditeten ska årligen förbättras.

I tillägg till ovanstående fastställda mål för god ekonomisk hushållning redovisas nedan kompletterande förutsättningar för god ekonomisk hushållning.

- En del av ovanstående resultatmål ska räcka till att amortera av kommunens låneskuld 5,4 mnkr i budget 2014..
- Den andra delen av ovanstående resultatmål ska täcka inflationen för att värdesäkra det egna kapitalet. Ca 1,0 mnkr beräknat på inflationstakten de senaste fem åren, vilken har varit relativt låg.
- En förutsättning för ovanstående är att investeringarna ligger i nivå med avskrivningarna. Om investeringarna överstiger avskrivningarna ska detta finansieras med ett ökat resultat. Lånefinansiering kan aktualiseras om investeringsnivån ett enskilt år överstiger 6 mkr.
- Om resultatnivån understiger 2 % uppnår inte kommunen god ekonomisk hushållning i ett längre perspektiv.

0,9 % -målet. Stämmer detta överens med ovanstående? Resultatmål 2014 ca 2,4 mnkr. Inflation ca 1,6 % i snitt (1,0 mnkr) de senaste fem åren baserad på det egna kapitalet. Amortering låneskuld (40 mnkr), 5,4 mnkr årligen. Ett resultat på 0,9 % av skatter och generella statsbidrag räcker inte för att värdesäkra det egna kapitalet och att amortera kommunens låneskuld baserad på de senaste årens inflationstakt och nuvarande amorteringstakt.

2%-målet skulle innebära 5,3 mnkr. Detta mål räcker inte eftersom lån som finns idag har en snabbare amorteringstakt, 5,4 mnkr årligen. Om lånen skulle amorteras på 20 år blir amorteringen 2 mnkr per år. Inflation ca 1,6% i snitt (1,0 mnkr) se ovan. Ett resultat på 2% av skatter och generella statsbidrag skulle då räcka för att värdesäkra det egna kapitalet och att amortera kommunens låneskuld på 20 år baserad på de senaste årens inflationstakt.

Soliditeten ska årligen förbättras. Om resultatet blir 2,4 mnkr (resultatmål 0,9%) och lånen amorteras med 5,4 mnkr kommer soliditeten att öka.

Bedömningen är att ett långsiktigt resultatmål på 2% av skatter och bidrag är tillräckligt för att uppnå en god ekonomisk hushållning med nuvarande förutsättningar när det gäller inflationsnivå samt ovanstående faktorer i övrigt.

Självfinansieringsnivå för nya investeringar

Investeringar ska finansieras med eget kapital, undantag kan medges för lönsamma investeringar, men dessa lönsamma investeringar ska visa sig i ett högre resultat kommande år.

Resultatutjämningsreserv

(Balanskravutredning)

Under år 2013 finns det en möjlighet att reservera överskott upparbetade från och med räkenskapsåret 2010. Om Gullspångs kommun vill reservera medel upparbetade 2010–2012, ska en ingående balans beräknas och beslutas av fullmäktige under räkenskapsåret 2013. Därefter är det inte möjligt att retroaktivt reservera medel. Vid beräkning av reserveringen för

2010–2012 är det samma regelverk som gäller som för år 2013 och framåt. Det innebär att varje år ska betraktas var för sig.

Ingående balans resultatutjämningsreserv 2013

	2010	2011	2012
Resultat	6 333	12 040	10 350
Reavinst	-3893	-288	-810
Realisationsförluster	2906		
Balanskravsresultat	5346	11752	9540

Enligt kommunallagen 8 kap. 3 d § får kommunen göra reservering till en resultatutjämningsreserv för att utjämna intäkter under en konjunkturcykel. Avsättning får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsutredningar enligt 4 kap. 3 a § lagen (1997:614) om kommunal redovisning, som överstiger

1. En procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller

2. Två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller landstinget har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

	2010	2011	2012
Skatter/bidrag	254 681	256 323	254 662
2 % av skatter/bidrag	5094	5126	5093
Soliditet (EK/Totalt kapital)	-48 %	-49 %	-43 %
Inkl. ansvarsförbindelsen			

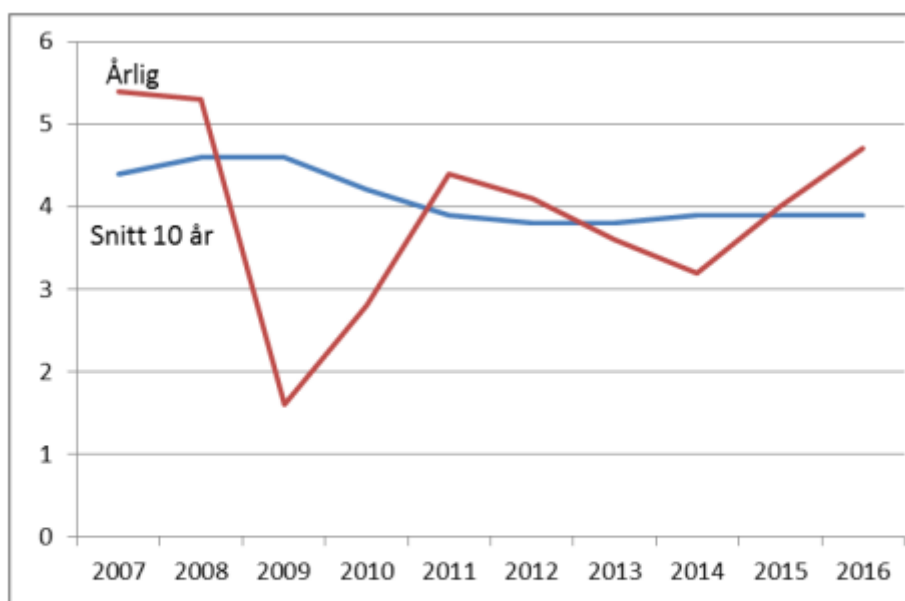
Möjlig avsättning till RUR

Belopp som överstiger 2 % av
lägsta resultat 252 6626 4447 = **11 325**

Det är möjligt att använda reserverade medel från åren 2010–2012 redan under 2013. Det förutsätter dock att man fattat beslut om att tillämpa RUR, att det finns en ingående reserv år 2013 och att regelverket i övrigt är uppfyllt. Det finns således en möjlighet för Gullspångs kommun att under 2013 besluta om att 11 325tkr av det egna kapitalet ska hänföras till en resultatutjämningsreserv (RUR).

Disposition av RUR

Disponering av medel från RUR får ske då kommunens balanskravsjusterade resultat är negativt. Disponering kan maximalt ske med det belopp som finns i RUR. Medel från en resultatutjämningsreserv får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Hanteringen i samband med budgetering är väsentlig för att mildra konsekvenserna av en konjunkturedgång. Kommunal verksamhet är till sin karaktär långsiktig och effektivisering gynnas bäst av stabila och förutsebara ekonomiska förutsättningar. Nedanstående diagram visar utvecklingen i skattekraft under perioden 2007-2016, de senare åren är en prognos.

2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016

Snitt 10 år 4,4 4,6 4,6 4,2 3,9 3,8 3,8 3,9 3,9 3,9

Årlig 5,4 5,3 1,6 2,8 4,4 4,1 3,6 3,2 4,0 4,7

Om prognosen understiger genomsnittet får reserven användas. En disponering bör även budgeteras om prognosen under budgetarbetet understiger det tioåriga genomsnittet (om man har för avsikt att disponera RUR). En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka

negativa resultat, dvs. så mycket som krävs för att balanskravsresultatet ska komma till noll. Detta gäller såväl i budgeten som i årsredovisningen.

Två kriterier ska alltså vara uppfyllda 1) förändring av årets underliggande skatteunderlag ska understiga den genomsnittliga eller en förändring av intäkterna där intäkterna minskar men där kostnaderna finns kvar och 2) balanskravsresultatet ska vara negativt och reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat.

Vid ett positivt resultat ska det egna kapitalet säkras. Vid fastställande av budget för det kommande året får RUR disponeras om skatteintäkterna sviktar till följd av en konjunktunedgång. Om konjunktunedgången befaras bli långvarig bör ett åtgärdsprogram/handlingsplan upprättas. Det är dock rimligt att även i budgeten presentera en ”balanskravsutredning” som på ett tydligt sätt anger de justeringsposter som utifrån budgetförutsättningarna är aktuella. Om resultatet är ”minus” och skatteunderlaget är ”plus” dvs. ligger över det genomsnittliga så uppfylls inte kriterierna och då skall resultatet återställas inom tre år i enlighet med KRL 4 kap. 3 a §.

Löpande uppföljning och delårsrapport

I samband med behandling av delårsrapport kan man behöva fatta beslut om en omprövning av reservering respektive disponering. RUR